

Ungern

Rättigheter för brottsoffer i straffrättsliga förfaranden - Ungern

Du anses vara brottsoffer om du har lidit skada till följd av en gärning som utgör ett brott enligt ungersk rätt, t.ex. om du själv har skadats eller din egendom har skadats eller stulits. Som brottsoffer har du enligt ungersk rätt en rad rättigheter före, under och efter förfarandet i domstol (rättegången). Du kan begära upplysningar om dina rättigheter och skyldigheter i straffrättsliga förfaranden från den utredande myndigheten, den allmänna åklagaren eller domstolen, beroende på i vilket skede förfarandet befinner sig.

I **Ungern börjar det straffrättsliga förfarandet** med en utredning. Utredningen utförs vanligtvis av polisen, under ledning av den allmänna åklagaren. Efter avslutad utredning väcker åklagaren åtal och lämnar över ärendet till domstol, eller så avslutas ärendet under utredningen på grund av bristande bevisning eller på grund av att straffansvar inte kan utkrävas eller inte längre gäller.

Om ärendet går till domstol bedömer domstolen bevisningen och avgör om den tilltalade är skyldig eller oskyldig. I ungerska straffrättsliga förfaranden kan domstolen (förutom i vissa typer av förfaranden) även använda sig av direkt bevisupptagning vid en offentlig förhandling. Med andra ord kan du kallas att inställa dig vid domstolsförhandlingen och höras som vittne. Om den tilltalade förklaras skyldig döms han eller hon till en påföljd. Om den tilltalade förklaras oskyldig frias han eller hon.

Mer information:

- [☞ 1 - Mina rättigheter som brottsoffer](#)
- [☞ 2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen](#)
- [☞ 3 - Mina rättigheter efter rättegången](#)
- [☞ 4 - Ersättning](#)
- [☞ 5 - Min rätt till stöd och bistånd](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/10/2018

1 - Mina rättigheter som brottsoffer

Vilken information kan jag få från myndigheten när brottet har inträffat (t.ex. från polisen, åklagarmyndigheten) men innan jag anmäler brottet?

Enligt straffprocesslagen är domstolen, åklagaren och den utredande myndigheten skyldiga att informera brottsoffer om deras rättigheter och skyldigheter innan en processhandling företas.

Brott kan **anmälas** till den allmänna åklagaren eller till den utredande myndigheten. Anmälan kan ske muntligen eller skriftligen. Anmälan kan även tas emot av en annan myndighet eller av domstolen. Den vidarebefordras i så fall till den utredande myndigheten. I lagen anges inga formella krav på hur en brottsanmälan ska göras. Brott kan anmälas via brev, vanlig post eller e-post, eller personligen.

Det straffrättsliga förfarandet genomförs på **ungerska**. Om brottsoffret inte talar ungerska kan han eller hon dock använda sitt modersmål eller valfritt annat språk. Även om brottsoffret talar ungerska får han eller hon använda sitt modersmål i det straffrättsliga förfarandet. Brottsoffret behöver inte stå för kostnaderna för översättning och tolkning. Brottsoffret får inte heller förpliktas att betala ett förskott för eller bära sådan kostnader.

Brottsoffer har rätt till stöd från en **brottsofferorganisation** om brottsoffret är en fysisk person som utsatts för ett brott mot person eller egendom i Ungern eller en fysisk person som har lidit skada som en direkt följd av brottsliga gärningar eller ett brott mot egendom i Ungern. Detta gäller framför allt vid kroppsskada eller emotionell skada, mental chock eller ekonomisk förlust. För att få stöd måste brottsoffret vara ungersk medborgare, medborgare i en EU-medlemsstat, tredjelandsmedborgare som lagligt vistas i EU, en statslös person som lagligt vistas i Ungern, offer för människohandel eller någon annan person som bedöms ha rätt till sådant stöd på grund av internationella fördrag som ingåtts mellan deras hemland och Ungern eller på grund av ömsesidighet.

Staten ger brottsoffer stöd efter att ha bedömt deras behov. Det kan röra sig om att göra det lättare att skydda offrets intressen, bevilja omedelbart ekonomiskt stöd, bevilja status som vittne, ge vittnesskydd och erbjuda skyddat boende. Om de lagstadgade villkoren är uppfyllda har brottsoffret rätt till stöd.

Dessutom kan **personskydd** förordnas om våldsbrott mot personer eller brott som utsätter en hel grupp av personer för fara planeras eller begås mot brottsoffret för att hindra eller göra det omöjligt för dem att delta i det straffrättsliga förfarandet eller utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter, eller om ett sådant brott är sannolikt. Ansökningar kan inges eller registreras hos den domstol, åklagare eller utredande myndighet som handlägger det straffrättsliga förfarandet.

För att förhindra eller stoppa brott mot en persons fysiska integritet eller frihet omfattar personskyddet skydd av brottsoffrets privata bostad eller andra lokaler där han eller hon vistas. Dessutom skapar man säkra trafikrutter och ser till att brottsoffret kan delta i straffrättsliga förfaranden och företa officiella handlingar på ett tryggt och säkert sätt.

Personskydd ges framför allt med hjälp av regelbunden patrullering, tekniska medel, kontinuerlig kommunikation och tillhandahållande av skyddskläder. Om andra personskyddsmetoder är ineffektiva kan det brottsbekämpande organ som är bemyndigat att tillhandahålla personskydd även tillhandahålla fast bevakning genom väktare på plats.

Om skyddet av ett brottsoffer i ett straffrättsligt förfarande som rör ett mycket allvarligt brott inte kan garanteras med hjälp av personskydd, och brottsoffret samarbetar med myndigheterna och känner sig hotat, måste därför särskilda skyddsåtgärder vidtas. På vissa villkor kan ett sådant vittne i så fall få lov att delta i ett särskilt vittnesskyddsprogram.

I vissa fall har brottsoffret rätt att **företrädas av ett målsägandebiträde**. Om brottsoffret fungerar som en privat åklagare har han eller hon dessutom rätt till rättshjälp. I regel är villkoret för att få rättshjälp att brottsoffret har behov av hjälpen, dvs. att brottsoffrets månatliga nettoinkomst (där hänsyn tas till den sammanlagda inkomsten för alla som bor under samma tak) inte överstiger minimipensionen till följd av ett anställningsförhållande (som 2017 uppgick till 28 500 ungerska forint (HUF)) och att brottsoffret saknar tillgångar för att täcka de juridiska kostnaderna.

Brottsoffret har rätt att när som helst under det straffrättsliga förfarandet **framställa enskilt anspråk** för att få ersättning för skador som uppkommit till följd av ett brott som gärningsmannen har begått. För att säkra sin civilrättsliga fordran kan brottsoffret ansöka om att gärningsmannens tillgångar ska beläggas med kvarstad. Domstolen förordnar om kvarstad om det finns rimliga skäl att anta att fordran inte kommer att betalas. Domstolen meddelar beslut om det enskilda anspråket genom att i en dom bifalla eller avslå framställan. Om detta kraftigt skulle försena förfarandet, eller om den tilltalade frikänns, eller om det av andra skäl inte går att pröva framställan i sak, förordnar domstolen att den civilrättsliga fordran ska drivas in med andra rättsliga medel.

Brottsoffret har på vissa villkor rätt att delta i ett **medlingsförfarande** tillsammans med den tilltalade. Medlingsförfarandet kan inte genomföras utan brottsoffrets samtycke. Även med brottsoffrets samtycke sker detta inte per automatik och är underställt många andra villkor.

Brottsoffrets och målsägandebiträdets **utlägg** i ärendet räknas som kostnader som kan hänföras till det straffrättsliga förfarandet. Det gör även de kostnader som brottsoffret haft i samband med **sin medverkan som vittne**. De förstnämnda kostnaderna betalas inte ut i förskott av staten, medan de sistnämnda kostnaderna ersätts efter själva processhandlingen. Om den tilltalade befinns skyldig förpliktas han eller hon att ersätta rättegångskostnaderna.

Jag bor inte i det EU-land där brottet ägde rum (EU-medborgare och icke EU-medborgare). Hur skyddas mina rättigheter?

I straffprocesslagen skyddas dina rättigheter vid förfaranden som omfattas av Ungerns behörighet oavsett medborgarskap eller hemvist. Medborgare i en EU-medlemsstat får samma brottsofferstöd som ungerska medborgare.

Vilken information ska jag få om jag anmäler ett brott?

Brottsoffret **underrättas personligen** om beslutet att inleda en brottsutredning endast om brottet inte anmäldes av brottsoffret. I processlagen anges dessutom vilka situationer och beslut brottsoffret måste underrättas om.

I samband med det brott som brottsoffret har utsatts för har brottsoffret på begäran rätt att underrättas om den person som häktats har släppts eller rymt, om den person som dömts till fängelse har fått villkorlig dom, frigetts, rymt eller släppts i förtid, om den

person som frihetsberövats har frigetts, rymt eller släppts i förtid, om den person som tillfälligt tvångsvårdas har skrivits ut eller avvikit, om den person som tvångsvårdas har skrivits ut, avvikit utan lov eller fått permission och om ungdomar som dömts till ungdomsvårdsskola tillfälligt eller permanent har frigetts, utan lov har avvikit från ungdomsvårdsskolan eller avbrutit sin utbildning.

Brottsoffret måste framför allt underrättas om beslut som rör utnämning av en sakkunnig, avbrytande av utredningen, utredningens slutsatser, nedläggning av utredningen, åtal, strykning av delar av åtalspunkterna, nedläggning av åtalet, antagandet av beslut som innehåller bestämmelser som rör offret direkt och antagandet av ett definitivt beslut.

Brottsoffret måste underrättas om **tid och plats för alla processhandlingar** som han eller hon får delta i. Detta omfattar förhör med en sakkunnig under utredningen, inspektioner, rekonstruktioner, vittneskonfrontationer samt rättegångar och offentliga förhandlingar under domstolsförfarandet.

Under utredningen kan brottsoffret **få information om och mot en avgift få kopior på** sakkunnigutlåtanden och handlingar om utredningsåtgärder som han eller hon kan närvara vid. Brottsoffret kan även erhålla kopior på andra handlingar om detta inte skadar utredningen. Efter att utredningen har avslutats får brottsoffret gå igenom alla handlingar som rör det brott som han eller hon har utsatts för.

Under utredningen får brottsoffret **överklaga** eller invända mot alla beslut som direkt berör honom eller henne. Brottsoffret får bland annat invända mot beslut om att avvisa hans eller hennes brottsanmälan eller beslut om att avbryta eller lägga ned utredningen.

Om brottsanmälan avvisas eller utredningen läggs ned, och i vissa fall när formella åtalspunkter framställdes som en del av åtalet och brottsoffrets invändningar inte godtogs, får brottsoffret inom en lagstadgad frist agera biträdande privat åklagare. Brottsoffret får även agera biträdande privat åklagare om åklagaren till följd av utredningen slår fast att det inte har begåtts något brott som omfattas av allmänt åtal eller om åklagaren inte har övertagit ansvaret för att väcka åtal från den privata åklagaren. Ett brottsoffer som agerar privat åklagare får via sin advokat väcka enskilt åtal mot den tilltalade.

Under domstolsförfarandet får brottsoffret endast överklaga avgörandet av det civilrättsliga anspråket, men inte beslutet i sak. Under domstolsförfarandet får brottsoffret agera privat åklagare om åklagaren lagt ned åtalet.

Har jag rätt till kostnadsfri tolkning eller översättning (när jag kontaktar polis eller annan myndighet eller under utredningen och rättegången)?

Det straffrättsliga förfarandet genomförs på ungerska. Om du inte behärskar ungerska får du emellertid inte diskrimineras på grund av detta. I ett straffrättsligt förfarande får du både i tal och skrift använda ditt modersmål, regionala språk eller minoritetsspråk eller något annat språk som du talar. I så fall har du rätt till kostnadsfri tolkning och översättning av alla officiella handlingar som tillställs dig.

Hur ska myndigheten se till att jag förstår och blir förstådd (om jag är ett barn eller har en funktionsnedsättning)?

I sin kommunikation med dig försöker myndigheten använda ett enkelt och lättfattligt språk, både i tal och i skrift. Information om dina rättigheter och varningar om dina skyldigheter kommuniceras på ett lättfattligt sätt och med hänsyn till din situation och dina personliga förmågor. Vid muntlig kommunikation är myndigheten också skyldig att förvissa sig om att du har förstått den information som du har fått. Om så inte är fallet förklarar myndigheten informationen eller varningen. Om du är minderårig eller har en funktionsnedsättning måste myndigheten vara extra försiktig när den kommunicerar med dig. Om du har nedsatt hörsel, är dövblind eller har talsvårigheter kan du be om att få en teckentolk eller att få lämna en skriftlig redogörelse i stället för att förhöras.

Stöd till brottsoffer

Vem ger stöd till brottsoffer?

På nationell nivå ansvarar de statliga förvaltningsmyndigheterna i huvudstaden och de 19 provinserna för brottsofferstöd och rättshjälp. Om du har utsatts för ett brott ger de statliga förvaltningsmyndigheterna dig kostnadsfri personlig hjälp. Du får bland annat

- information om dina rättigheter och möjligheter,
- emotionellt stöd,
- praktisk hjälp och juridisk rådgivning i enkla ärenden,
- bekräftelse på att du räknas som brottsoffer, och
- eventuellt omedelbart ekonomiskt stöd om du ingett en ansökan om sådant stöd inom fem dagar räknat från det att brottet begicks.

Inom ramen för rättshjälpen tillhandahåller de statliga förvaltningsmyndigheterna gratis juridisk rådgivning i ärenden där det är relativt enkelt att fastställa de faktiska omständigheterna. Om du befinner dig i ekonomiska svårigheter kan du även få tillgång till andra juridiska tjänster (t.ex. upprättandet av handlingar) via juridiskt bistånd utanför det straffrättsliga förfarandet och företrädas av ett målsägandebeirão i det straffrättsliga förfarandet.

Du hittar kontaktuppgifterna till de statliga förvaltningsmyndigheterna i Budapest och provinserna på <http://www.kormanyhivatal.hu/> och ytterligare information om brottsofferstöd och rättshjälp på <https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat> och <http://igazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas>.

Utöver statliga brottsofferorganisationer finns det även en mängd icke-statliga organisationer som du kan vända dig till om du har utsatts för brott. Exempel på sådana är följande organisationer:

- VITA RINGEN. Detta är en ideell förening som är medlem av brottsofferorganisationen Victim Support Europe. Den tillhandahåller ekonomiskt, juridiskt, psykologiskt och annat stöd samt hjälp till brottsoffer och deras anhöriga, särskilt de personer som på grund av sin sociala situation har behov av stöd (<http://fehergyuru.eu/>).
- Nationella kristelefonlinjen (*Országos Kríziskezelo és Információs Telefonszolgalat*). Denna tillhandahåller hjälp till offer för våld i hemmet, barnmisshandel, prostitution och människohandel och kan erbjuda dessa personer boende (<http://bantalmazas.hu/>).
- Den icke-statliga ambulanstjänsten ESZTER (*ESZTER Alapítvány és Ambulancia*). Denna tillhandahåller barn och vuxna som har misshandlats och traumatiserats gratis psykologisk behandling och rehabilitering, samt juridisk information och rådgivning (<http://eszteralapitvany.hu/>).
- Den icke-statliga kvinnorrättsorganisationen NANE. Denna driver en gratis hjälplinje och tillhandahåller juridiskt bistånd samt psykologisk och social rådgivning för vuxna och minderåriga som utsatts för våld i hemmet (<http://nane.hu/>).

Hänvisar polisen mig automatiskt till brottsofferstödet?

Om du vänder dig till polisen efter att ha utsatts för ett brott hänvisas du skriftligen till relevant brottsofferorganisation. Polisen informerar dig också om dina möjligheter att få brottsofferstöd. På begäran utfärdar polisen det intyg som krävs och överlämnar det till dig eller skickar det till brottsofferorganisationen.

Hur skyddas min personliga integritet?

Under ett straffrättsligt förfarande måste dina rättigheter och rättigheterna för andra som deltar i förfarandet respekteras. Det är förbjudet att lämna ut mer uppgifter om ditt privatliv än vad som är nödvändigt. Om ditt vittnesmål behövs kan du begära att dina uppgifter behandlas konfidentiellt och att uppgifterna efter vittnesmålet endast får lämnas ut till den myndighet som prövar ärendet.

Måste jag anmäla ett brott innan jag kan kontakta brottsofferstödet?

Det finns inget allmänt krav på att du måste anmäla ett brott som orsakat dig skada för att du ska vara berättigad till stödtjänster från en brottsofferorganisation. Trots det har du endast rätt till ekonomiskt stöd (ersättning, omedelbart ekonomiskt stöd) om du skriftligen kan styrka att det straffrättsliga förfarandet har inletts.

Personligt skydd om jag är i fara

Du kan få personligt skydd efter att det straffrättsliga förfarandet har inletts. Om du är hotad på grund av att du deltar i ett straffrättsligt förfarande kan du begära att den myndighet som prövar ärendet ger dig som vittne och dina familjemedlemmar och släktingar personligt skydd. Initiativ till personligt skydd kan tas av den utredande myndigheten, åklagaren eller domstolen. Beslutet fattas av den polismyndighet som tillhandahåller personskyddet.

Om du hörs som vittne och ditt vittnesmål rör väsentliga omständigheter i samband med ett särskilt allvarligt brott kan du få särskilt skydd. Särskilt skydd ges om bevisningen i ditt förväntade vittnesmål inte kan ersättas av annan bevisning, och om röjandet av din identitet i samband med din medverkan i det straffrättsliga förfarandet allvarligt skulle äventyra ditt eller dina anhörigas liv, lem eller personliga frihet.

Undersökningsdomaren avgör om vittnet ska ges särskilt skydd. Åklagarsidan kan ansöka om att sådant skydd ska beviljas. Om du beviljas särskilt skydd får du endast förhöras av undersökningsdomaren och får inte kallas till rättegången. Ditt namn, dina personuppgifter och din boställningsort kommer att hanteras konfidentiellt och kommer inte att lämnas ut till den tilltalade och hans eller hennes försvarare.

Du kan även få skydd inom ramen för ett särskilt skyddsprogram. Om du deltar i ett sådant program får du endast kallas till eller underrättas om de olika etapperna i processen, eller tillställas handlingar, av det organ som ansvarar för skyddet av dig. Det

organets adress kommer att anges som din bosättningsort. Ingen, inte heller myndigheterna, får ges kopior av handlingar som innehåller information om dig utan tillstånd av det organ som ansvarar för skyddet av dig. Du har rätt vägra att vittna om sådant som skulle kunna röja eller ge information om din nya identitet eller bosättningsort.

Om du har blivit utsatt för ett brott som leder till fängelse kan du be domstolen utfärda ett besöksförbud på 10–60 dagar mot gärningsmannen.

Vilka typer av skydd finns? Vem kan ge mig skydd?

Under ett straffrättsligt förfarande prövar domstolen, åklagaren och den utredande myndigheten kontinuerligt om du är ett brottsoffer som behöver särskilt skydd. Grundat på de fakta och omständigheter som utmärker din personliga situation och bostadssituation, brottets natur eller omständigheter kring brottet fastställs om du har särskilda behov under det straffrättsligt förfarandet. I så fall får domstolen, åklagaren eller den utredande myndigheten besluta att du ska ges personskydd, på villkor att det personskydd och det skyddsprogram som definieras i avsnitt 7 tillhandahålls av polisen. Besöksförbud får däremot utfärdas av domstolen.

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas igen av gärningsmannen?

Ja. En av domstolens, åklagarens och den utredande myndighetens grundläggande uppgifter är att förhindra att gärningsmannen begår ytterligare brott. Detta mål förverkligas dels genom tvångsåtgärder som inriktas på gärningsmannen och hans eller hennes personliga egenskaper (där gärningsmannen förlorar eller får sin frihet inskränkt genom t.ex. besöksförbud och utgångsförbud), dels genom åtgärder som syftar till att ge dig den vård och det skydd som du behöver. Vid dessa åtgärder tas särskild hänsyn till dina intressen som brottsoffer.

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas genom det straffrättsliga systemet (under utredningen och rättegången)?

Ja. I straffrättsliga förfaranden måste domstolen, åklagaren och den utredande myndigheten förbereda och genomföra processhandlingar där du medverkar som vittne på sådant sätt att dessa inte upprepas i onödan och du inte i onödan tvingas möta den tilltalade. På din begäran eller på domstolens eget initiativ (*ex officio*) kan därför t.ex. vittneskonfrontationen med den tilltalade strykas. Den tilltalade kan avlägsnas ur rättssalen under tiden du förhörs, och du kan förhöras med hjälp av telekommunikationsutrustning (där dina anletsdrag eller röst vid behov kan förvrängas).

Vilket skydd finns för mycket utsatta brottsoffer?

Om din personliga situation, boendesituation, brottets natur eller omständigheter kring brottet gör att du behöver särskilt skydd genomförs det straffrättsliga förfarandet med största omsorg om dig. Varje processhandling som påverkar dig (med hänsyn till vad som är av intresse för förfarandet) förbereds och genomförs så långt det är möjligt med hänsyn till dina behov.

Finns det särskilda rättigheter för minderåriga?

I enlighet konventionen om barnets rättigheter som antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 betraktar det ungerska rättssystemet en person som barn om han eller hon är under 18 år.

I straffrättsliga förfaranden som påverkar minderåriga brottsoffer har myndigheter och rättsliga organ en allmän skyldighet att se till att barns rättigheter i internationella konventioner tillämpas fullt ut, särskilt principen om att *"barnets bästa"* alltid ska sättas i främsta rummet vid beslut som påverkar minderåriga.

I straffrättsliga förfaranden har minderåriga offer vissa ytterligare rättigheter jämfört med vuxna och ges ytterligare skydd. Om offret är under 18 år när det straffrättsliga förfarandet inleds betraktas han eller hon som ett **"brottsoffer med särskilda behov"** utan att en separat begäran om detta behöver inges.

Huvudregeln för brottsoffer med särskilda behov är att processhandlingar måste förberedas och genomföras med största omsorg om brottsoffret och att man så långt det är möjligt ska ta hänsyn till brottsoffrets behov.

Brottsoffer under 18 år har ytterligare specialrättigheter jämfört med vuxna:

1. Vid brott mot liv och lem, hälsa eller sexuell frihet och vid sexualbrott och andra brott som strider mot barns och familjers intressen eller familje- eller våldsbrott mot andra personer ska det straffrättsliga förfarandet slutföras så snabbt som möjligt om detta ligger i barnets intresse. Snabba straffrättsliga förfaranden är särskilt motiverade om brottsoffrets fysiska, mentala eller moraliska utveckling allvarligt äventyrades eller om den tilltalade vid tidpunkten för förfarandet ansvarar för brottsoffrets uppfostran, tillsyn eller omsorg eller bor nära brottsoffret.

2. Man bör vara extra försiktig vid muntlig eller skriftlig kommunikation med minderåriga. De måste informeras om sina rättigheter och skyldigheter på ett sätt som är anpassat till deras ålder och mognadsgrad. Vid behov måste de få särskilda klargöranden och förklaringar.
3. En minderårigs förmyndare ska delges kallelsen att inställa sig för att vittna tillsammans med en begäran om att förmyndaren ska se till att den minderårige inställer sig.
4. Den minderåriges juridiska ombud, stödperson eller förmyndare får närvara vid vittnesförhöret med den minderårige. Den person som åtföljer vittnet har rätt till ersättning av samma kostnader som vittnet.
5. En minderårigs vittnesmål får inte testas med en lögn-detektor (polygraf).
6. Skyldigheten om personligt samarbete är inte lagstadgad. Den minderåriges rättigheter kan även utövas av hans eller hennes juridiska ombud.
7. Det kan beslutas att förhöret ska hållas med hjälp av ett internt kommunikationssystem (videokonferens). I så fall placeras vittnet i ett separat rum, och han eller hon kan kommunicera med dem som är i rättssalen via utrustning som samtidigt sänder ut bild och ljud (videolänk).
8. För att skydda den minderårige får domstolen på eget initiativ (*ex officio*) neka allmänheten tillträde till rättegången.
9. Om åklagaren vill förhöra ett brottsoffer med särskilda behov som vittne i ett straffrättsligt förfarande på grund av ett brott mot den sexuella friheten, ett sexualbrott eller ett brott mot denna person eller en anhörig, får brottsoffret endast förhöras av en person av samma kön, förutsatt att offret har begärt detta och det inte påverkar förfarandet negativt.

Brottsoffer under 14 år har ytterligare specialrättigheter utöver de som nämns ovan:

1. Offret får endast höras som vittne om den bevisning som vittnesmålet förväntas ge inte kan ersättas av annan bevisning. Vittnet behöver endast delta i en vittneskonfrontation om detta inte gör honom eller henne orolig.
2. Kallelser att inställa sig för vittnesförhör måste delges via förmyndaren. Faktauppgifterna i kallelsena måste kommuniceras till den minderåriges juridiska ombud.
3. Innan åtal väcks hör undersökningsdomaren den minderårige om det finns rimlig anledning att misstänka att ett offentligt förhör skulle ha en negativ inverkan på den minderåriges personliga utveckling. Det juridiska ombud, den förmyndare och den advokat som agerar på vittnets vägnar kan inge en ansökan till åklagaren om att undersökningsdomaren ska förhöra vittnet. Förutsatt att de lagstadgade villkoren är uppfyllda begär åklagaren att förhöret med vittnet ska genomföras på det sättet Den tilltalade och den tilltalades ombud får inte vara närvarande när undersökningsdomaren genomför förhöret.
4. Vittnesförhöret hålls i en specialutformad lokal för förhör med minderåriga. Undantag tillåts endast i undantagsfall. Förhöret kan även hållas med hjälp av ett internt kommunikationssystem (videokonferens).
5. Förhör av vittnen under 14 år måste spelas in med video- och ljudutrustning, Om vittnet är över 14 år är detta endast tillåtet om inspelningskostnaderna betalas i förskott.
6. Den minderårige får inte kallas till en offentlig förhandling om han eller hon hördes av undersökningsdomaren innan åtal väcktes.
7. Om den minderårige inte hördes av undersökningsdomaren innan åtal väcktes, men det senare blir nödvändigt att höra honom eller henne under förhandlingen, får den minderårige endast höras utanför rättegången. Om den minderårige har fyllt 14 år när rättegången hålls får han eller hon i särskilt motiverade fall även höras under rättegången. Den tilltalade och den tilltalades ombud behöver inte underrättas i något av dessa fall.

En av mina familjemedlemmar har avlidit på grund av brottet – vilka rättigheter har jag?

Brottsoffer som avlider innan eller efter att det straffrättsliga förfarandet inleddes kan ersättas av en släkting i rakt ned- eller uppstigande led, make, livspartner, bror eller syster, juridiskt ombud eller en person som den avlidne försörjde, och som enligt avtal eller lagstiftning får utöva brottsoffrets rättigheter.

Om flera personer har rätt att ta brottsoffrets plats får de berörda personerna utse en person att utöva brottsoffrets rättigheter. I avsaknad av en sådan överenskommelse får den person som agerade först i förfarandet utöva brottsoffrets rättigheter.

En av mina familjemedlemmar har utsatts för ett brott – vilka rättigheter har jag?

Skyldigheten när det gäller personligt samarbete är inte lagstadgad. Brottsoffrets rättigheter kan även utövas av hans eller hennes juridiska ombud. En advokat eller en bemyndigad vuxen släkting får agera ombud.

Om anmälaren gör en muntlig anmälan får en vuxen person som anmälaren har utsett närvara vid förhandlingen för att ge sitt stöd (inklusive språkstöd), förutsatt att den personens närvaro inte påverkar det straffrättsliga förfarandet negativt.

Vid utredningsåtgärder där du måste eller får vara närvarande får du även ta med dig ditt ombud, stödperson och, om det inte skadar förfarandet, någon vuxen person som du har utsett. Ovannämnda regel gäller när brottsoffrets hörs och vid vittnesförhör med brottsoffret.

Om den som agerar privat åklagare avlider kan han eller hon ersättas av en släkting i rakt ned- eller uppstigande led, make, livspartner, bror eller syster, juridiskt ombud eller en person som den avlidne försörjde, och som enligt avtal eller lagstiftning får utöva brottsoffrets rättigheter.

Kan jag få tillgång till medlingstjänster? På vilka villkor? Är jag säker under medling?

Huvudmålet för medlingsförfarandet är att den tilltalade ska kompensera brottsoffret för följderna av brottet på ett sätt som även brottsoffret kan godta. Under medlingsförfarandet bör man därför sträva efter att få till stånd en lämplig uppgörelse mellan den tilltalade och brottsoffret om hur skadan ska ersättas.

Om de lagstadgade villkoren är uppfyllda får åklagaren eller domaren vid den domstol som prövar ärendet skjuta upp förfarandet i högst sex månader och förordna om medling.

Medling kan förordnas i straffrättsliga förfaranden om följande villkor är uppfyllda:

- Gärningsmannen eller brottsoffret har ansökt om medling eller frivilligt gått med på medling.
- Ett straffrättsligt förfarande har inletts för ett brott mot liv och lem, en persons hälsa, den mänskliga värdigheten eller andra grundläggande rättigheter, en trafikförseelse, ett egendomsbrott eller ett immaterialrättsbrott som har en straffsats på högst fem års fängelse.
- Enligt strafflagen får det straffrättsliga förfarandet avslutas eller påföljden reduceras om medlingen har resulterat i en uppgörelse mellan parterna.
- Den misstänkte har erkänt sin skuld innan åtal väcks och har gått med på och har möjlighet att ersätta brottsoffret på ett sätt och i en omfattning som brottsoffret kan godta.
- Mot bakgrund av brottets natur, hur det begicks och den tilltalades personliga situation, eller om det finns rimlig anledning att tro att domstolen skulle bedöma den tilltalades restitution inom ramen för straffverkställigheten, kan man avstå från det straffrättsliga förfarandet.

Brottsoffret får ansöka om medling när som helst under förfarandet. Medling får dock endast förordnas en gång per ärende. Om medlingsförfarandet, oavsett skäl, avslutas utan att parterna kan enas om en uppgörelse får det inte upprepas.

En medlare som är särskilt utbildad för ändamålet och anställd av staten ansvarar för att medlingsförfarandet genomförs på ett korrekt sätt. Under medlingsförfarandet kan brottsoffret välja att endast träffa den tilltalade i närvaro av medlaren. Medlarens närvaro garanterar brottsoffrets personliga säkerhet.

Var hittar jag lagstiftning om mina rättigheter?

- Lag XIX från 1998 om straffrättsliga förfaranden.
- Lag C från 2012 om strafflagen.
- Lag LXIV från 1991 om promulgation av FN:s konvention om barnets rättigheter, undertecknad i New York den 20 november 1989.
- Lag CXXXV från 2005 om stöd till brottsoffer och statlig brottsofferersättning.
- Lag LXXX från 2003 om rättshjälp.
- Lag LXXXV från 2001 om skyddsprogrammet för personer som deltar i straffrättsliga förfaranden och stödjande behörighet.
- Lag CXXIII från 2006 om medling i brottmål.
- Inrikesministerns dekret nr 64/2015 av den 12 december 2015 om polisens uppgifter i samband med stöd till brottsoffer.
- Regeringsdekret nr 34/1999 av den 26 februari 1999 om villkoren för att förordna om och regler för att ge personer som deltar i ett straffrättsligt förfarande och medlemmar av de myndigheter som prövar ärendet personskydd.

- Inrikesministeriets och justitieministeriets gemensamma dekret nr 23/2003 av den 24 juni 2003 om detaljerade bestämmelser för de utredningar som genomförs av utredande myndigheter vid inrikesministeriet och bestämmelser för att registrera utredningsåtgärder på andra sätt än genom protokoll.
- Justitieministeriet dekret nr 25/2016 av den 23 december 2016 om statlig ersättning av den tilltalades och dennes ombuds utlägg, och av kostnaderna och avgifterna för personer som deltar i straffrättsliga förfaranden.
- Justitieministern och de brottsbekämpande myndigheternas dekret nr 14/2008 av den 27 juni 2008 om vittnesersättning.
- Justitieministerns, inrikesministerns och finansministerns gemensamma dekret nr 21/2003 av den 24 juni 2003 om förskottsbetalning av kostnaderna för straffrättsliga förfaranden.
- Nationella polismyndighetens beslut nr 2/2013 av den 31 januari 2013 om polisens uppgifter i samband med stöd till brottsoffer.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/10/2018

2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen

Hur anmäler jag ett brott?

Vem som helst kan anmäla ett brott.

Brott anmäls i regel till åklagaren eller till den utredande myndigheten. Anmälan kan göras

- personligen (skriftligen eller muntligen) – muntliga anmälningar registreras av en myndighetsföreträdare som ställer frågor om olika aspekter av och omständigheterna kring det brott du utsatts för, gärningsmannens identitet och eventuella bevis som du har,
- via telefon – polisen har en gratis telefonjour som vittnen och brottsoffer kan ringa till för att anmäla ett brott anonymt. Numret är 003680555111, och telefonjouren är öppen dygnet runt. Företrädare för Budapestpolisen tar emot anmälningarna. Du kan få mer information om telefonjouren (på ungerska) på den ungerska polisens officiella webbplats på <http://www.police.hu/en>.
- Med hjälp av andra kommunikationsmedel, inklusive genom att slå EU:s nödnummer: **112**

Anmälningar kan även tas emot av andra myndigheter eller domstolar. I så fall måste dessa anmälningar skickas till den utredande myndigheten. Om anmälan kräver omedelbara åtgärder måste den tas emot.

Alla anmälningar registreras omgående.

Du kan göra en anonym anmälan, dvs. du behöver inte avslöja din identitet eller lämna ut dina kontaktuppgifter. Din anmälan måste innehålla detaljer om brottet. Myndigheterna kräver inte att anmälan måste göras på något särskilt formulär.

Det finns ingen uttrycklig tidsfrist för att anmäla ett brott. Myndigheterna avvisar dock din anmälan om den lämnas in efter en viss period. Denna period (den s.k. preskriptionstiden) är vanligtvis identisk med maxstraffsatsen för ett visst brott och minst fem år.

För vissa brott kan du även väcka enskilt åtal. Det gör du genom att inge en ansökan där du yrkar att förövaren ska straffas. Efter att du har fått reda på gärningsmannens identitet har du 30 dagar på dig att väcka enskilt åtal.

Hur kan jag ta reda på vad som händer i ärendet?

Anmälaren eller brottsoffret, om anmälan inte gjordes av brottsoffret men man vet vem brottsoffret är, underrättas ifall en brottsutredning inleds.

Anmälaren och den som framställer ett enskilt anspråk måste underrättas om anmälan avvisas.

Domstolen fattar beslut om och underrättar dig om

- din begäran om att få bli en biträdande privat åklagare avslås,

- förfarandet avslutas på grund av att den utredning som inleddes till följd av din anmälan inte gav något resultat.

Under utredningen kan polisen och åklagaren informera dig om

- utredningsåtgärder,
- utnämning av en sakkunnig i ärendet,
- utfärdandet av besöksförbud mot gärningsmannen.

Som brottsoffer har du flera privilegier som ger dig rätt till information om utredningen.

- Du får närvara (men din närvaro är inte obligatorisk) vid förhör med sakkunniga, inspektion av en plats eller ett föremål, bevisexperiment och vittneskonfrontationer och bör underrättas om dessa åtgärder. Vid brådskande utredningsåtgärder får man dock avstå från sådana underrättelser och om säkerheten för den person som medverkar i förfarandet inte kan garanteras måste man avstå från sådana underrättelser.
- Du får granska protokollen från alla utredningsåtgärder där du kan närvara. Andra handlingar får endast granskas om detta inte skulle skada utredningen.
- Vid utredningsåtgärder som du måste eller får närvara vid får du även ta med dig ditt ombud, en stödperson och, om det inte påverkar förfarandet negativt, en vuxen person som du har utsett för ändamålet. Om du förhörs som vittne får du utöver din advokat även biträdas av en vuxen person som du har utsett.
- Om du har utsatts för ett brott har du rätt att på begäran underrättas om
 - den tilltalade släpps ur eller rymmer från häktet,
 - den person som dömts till fängelse får villkorlig dom, friges, rymmer eller släpps i förtid,
 - den person som dömts till frihetsberövande friges, rymmer eller släpps i förtid,
 - den person som tillfälligt tvångsvårdas skrivs ut eller avviker,
 - den person som tvångsvårdas skrivs ut, avviker utan lov eller beviljas permission,
 - ungdomar som dömts till ungdomsvårdsskola friges tillfälligt eller permanent, avviker från ungdomsvårdsskolan utan lov eller avbryter sin utbildning,
- att du kan få kopior på sakkunnigutlåtanden och handlingar om utredningsåtgärder som du enligt lag måste närvara vid, och att du endast kan få andra kopior om detta inte skadar utredningen och endast efter ditt vittnesmål, samt att du så snart förfarandet har avslutats på begäran kan få kopior på alla handlingar som polisen eller åklagaren har upprättat,
- att du efter det att utredningen avslutats har rätt att granska ärendeakten, inge framställningar och framföra synpunkter.

Har jag rätt till rättshjälp (under utredningen eller rättegången)? På vilka villkor?

Ja.

I straffrättsliga förfaranden beviljar staten följande stöd inom ramen för rättshjälp:

- Personligt undantag från kostnaderna för biträdande privata åklagare.
- Representation genom målsägandebiträde, privata åklagare, privata parter och andra berörda parter samt biträdande privata åklagare.

Du har rätt till sådant stöd om du anses i behov av stöd enligt bestämmelserna i lagen om rättshjälp. Rätten att företrädas av ett målsägandebiträde beviljas dock endast brottsoffer, privata åklagare och andra berörda personer som har behov av detta om de, på grund av ärendets komplexitet, deras brist på juridisk kompetens eller andra personliga omständigheter, inte själva kan utöva sina processuella rättigheter på ett effektivt sätt.

Stödansökningar kan inges till rättshjälpstjänsten genom att fylla i det föreskrivna formuläret i ett exemplar. Till ansökan ska sökanden bifoga handlingar och/eller officiella intyg som styrker att sökanden är stödberättigad eller visa upp det officiella kort som styrker att han eller hon är stödberättigad.

Stödansökningar måste ha inkommit till rättshjälpstjänsten senast under den förhandling som domstolens avdelning håller för att anta ett definitivt beslut i det straffrättsliga förfarandet.

Om rättshjälpstjänsten beviljar rättshjälp kan du välja en tillhandahållare av rättshjälp från ett register som upprättats för detta ändamål.

Kan jag få ersättning (för att delta i undersökningen/rättegången)? På vilka villkor?

Ja.

Om du deltar i förfarandet som brottsoffer, privat åklagare, biträdande privat åklagare eller civilrättslig part ersätts följande kostnader:

- Kostnader för resor och uppehålle.
- Kostnader för utlåtandet av den sakkunnige som du med åklagarens/domstolens samtycke har bjudit in.
- Kostnader för bild- och ljudinspelning av hela eller delar av förfarandet/stenografi.
- Kostnader för en kopia av handlingarna i ärendeakten.
- Kommunikationskostnader (telefon, fax, post, annat).
- Ombudsarvoden.

Oavsett din roll i förfarandet betalar du dina och dina ombuds utlägg, och ombudens arvoden, i förskott.

Kostnader som uppkommit till följd av att du medverkat i förfarandet som vittne (resekostnader, kostnader för uppehålle, matkostnader, förlorad arbetsförtjänst) ersätts på din begäran.

Resekostnader: de faktiska kostnaderna för tur- och returrejan från vittnets bosättningsort till platsen för förhandlingen.

Kostnader för uppehålle: om vittnesförhöret inleddes vid en tidpunkt då man hade varit tvungen att påbörja resan från bosättningsorten till platsen för förhandlingen på natten ersätts kostnaderna för vittnets övernattning på hotell eller på ett familjeboende.

Matkostnader: vittnet ersätts för sina matkostnader om han eller hon har rätt till ersättning av kostnader för uppehålle eller om resan från bosättningsorten till platsen för förhandlingen och tillbaka, plus själva förhandlingen, tar mer än sex timmar.

Förlorad arbetsförtjänst: ett vittne som inte har rätt till betald ledighet för den tid som förhandlingen pågår har rätt till en ersättning på 1,5 procent av minimipensionen för varje timmes ledighet från arbetet, inklusive restiden.

Det vittne som närvarade vid sakkunnigutredningen måste skicka stödande bevisning på kostnaderna till den myndighet eller domstol som fattade beslut om sakkunnigutredningen. Denna fastställer ersättningsbeloppet efter att sakkunnigutlåtandet har lämnats.

Om du har framställt ett enskilt anspråk som civilrättslig part och domstolen i sin dom bifaller yrkandet förpliktar domstolen den tilltalade att betala dina utlägg och ditt ombuds utlägg. Om endast delar av yrkandet bifalls förpliktas den tilltalade att betala en proportionerlig del av kostnaderna.

Om du agerar biträdande privat åklagare förordnar domstolen den tilltalade att betala dina utlägg och ditt ombuds utlägg och arvoden om åklagaren företräds av den biträdande privata åklagaren och domstolen finner den tilltalade skyldig.

Kan jag överklaga om ärendet läggs ner före rättegång?

I det fall som anges i lag får brottsoffret överklaga om den utredande myndigheten eller åklagaren avvisade anmälan eller lade ned utredningen. Om anmälan avvisades får brottsoffret endast begära utredning om han eller hon gjorde anmälan.

Invändningar mot beslutet att avvisa anmälan eller beslutet om att lägga ned utredningen får inges inom åtta dagar räknat från meddelandet av beslutet. Om den utredande myndigheten eller den åklagare som fattade beslutet inte godtar invändningen ska invändningen hänskjutas till åklagaren för bedömning. Åklagarens beslut kan inte överklagas.

Kan jag behöva medverka i rättegången?

Efter att du underrättats om att åtal väckts fastställer domstolen rättegångsdatum och förbereder rättegången, samt skickar ut kallelser och underrättelser. Personer vars närvaro vid rättegången är obligatorisk kallas att inställa sig, och de personer som enligt lag får närvara vid rättegången underrättas om detta.

Domstolen bestämmer i vilken ordning bevisningen ska tas upp under rättegången. Bevisupptagningen inleds med förhör med den tilltalade, och brottsoffret är vanligtvis det första vittne som hörs. När ett vittne förhörs får inget annat vittne som ännu inte har förhörts vara närvarande. Det är dock tillåtet att göra avsteg från denna regel om brottsoffret förhörs som vittne. Brottsoffrets juridiska ombud får vara närvarande under hela rättegången så att ombudet kan informera brottsoffret om bevisupptagning som ägde rum i hans eller hennes utvaro.

Vilken är min officiella roll i rättssystemet? Kan jag vara eller välja att vara något av följande: offer, vittne, civilrättslig part eller privat åklagare?

Enligt straffprocesslagen kan ett brottsoffer ha en av följande fyra roller i ett straffrättsligt förfarande:

- Vittne: en person som har kunskap om de fakta som ska bevisas.
- Civilrättslig part: ett brottsoffer som framställt ett enskilt anspråk (oftast ett yrkande om skadestånd) i det straffrättsliga förfarandet.
- Privat åklagare: vid vissa brott som anges i lagen får brottsoffret själv företräda åklagarsidan och agera privat åklagare.
- Biträdande privat åklagare: vid vissa brott som enligt lag annars omfattas av allmänt åtal får brottsoffret träda i åklagarens ställe.

Om det anses nödvändigt för bevisupptagningen är brottsoffret skyldigt att vittna eller på annat sätt bidra till processen i de ärenden och med de medel som föreskrivs i lag. Däremot är det upp till brottsoffret självt om han eller hon vill agera civilrättslig part, privat åklagare eller biträdande privat åklagare.

Vilka rättigheter och skyldigheter har jag i denna roll?

Under varje skede av det straffrättsliga förfarandet har **brottsoffret** rätt att

1. närvara vid processhandlingar och granska de handlingar som rör honom eller henne under förfarandet (om inte annat föreskrivs i lag),
2. när som helst under förfarandet inge ansökningar och invändningar,
3. ta emot information från domstolen, åklagaren och den utredande myndigheten om sina rättigheter och skyldigheter under det straffrättsliga förfarandet,
4. utnyttja lagstadgade rättsmedel,
5. i samband med det brott som han eller hon utsatts för på begäran underrättas om att gärningsmannen har släppts ur eller rymt från häktet, frigetts eller rymt från fängelset eller skrivits ut eller avvikit från en tvångsvårdsinrättning.

Om det anses nödvändigt för den utredande myndighetens, åklagarens eller domstolens bevisupptagning är brottsoffret skyldigt att vittna eller på annat sätt bidra till processen i de ärenden och med de medel som föreskrivs i lag. Detta innebär framför allt att fullgöra skyldigheten att vittna. Undantag från detta görs i de fall där brottsoffret inte alls får höras som vittne (t.ex. juristers och prästers tystnadsplikt) och fall där brottsoffret kan vägra att vittna (t.ex. om offret är släkting till den tilltalade, eller när det gäller vittnen som skulle kunna tvingas vittna mot sig själva eller sina släktingar).

Brottsoffret får delta som **civilrättslig part** i det straffrättsliga förfarandet och får redan när brottet anmäls framställa ett enskilt anspråk (vanligtvis ett yrkande om skadestånd). Inga avgifter tas ut för att driva in civilrättsliga fordringar. I så fall fattar domstolen beslut om den tilltalades straffrättsliga skuld och den civilrättsliga fordran vid ett och samma straffrättsliga förfarande. För den civilrättsliga parten är fördelen med detta att han eller hon inte behöver väcka en separat civilrättslig talan. Under det straffrättsliga förfarandet kan den civilrättsliga parten ansöka om att gärningsmannens tillgångar ska beläggas med kvarstad om det finns rimliga skäl att anta att fordran inte kommer att betalas.

Vid vissa brott som anges i lag (misshandel, intrång i den personliga integriteten, brott mot posthemligheten, ärekränkning, förtal och missaktning) får brottsoffret väcka enskilt åtal och agera **privat åklagare**. Vid ovannämnda brott måste brottsoffret anmäla brottet inom 30 dagar från det att brottsoffret fick reda på gärningsmannens identitet. I anmälan ska brottsoffret presentera eventuella bevis för brottet och uttryckligen förklara huruvida han eller hon begär att den tilltalade ska straffas.

Brottet kan anmälas till domstolen muntligen eller skriftligen. Domstolen gör en utredning om den tilltalades identitet, personuppgifter eller bosättningsort är okända, eller om bevismedlen måste lokaliseras. Domstolen avslutar förfarandet om gärningsmannens identitet inte kunde fastställas under utredningen.

Domstolen håller en enskild förhandling där den försöker få brottsoffret och den tilltalade att förlikas. Om förlikningen lyckas avslutar domstolen förfarandet. I annat fall fortsätter förfarandet vid en offentlig rättegång.

Om brottsoffret drar tillbaka anklagelserna avslutas förfarandet. Följderna blir desamma om brottsoffret underlåter att inställa sig till den enskilda förhandlingen eller rättegången utan att på förhand ange skälig anledning till detta, eller om brottsoffret inte kunde kallas på grund av att han eller hon inte anmälde en adressändring.

Den privata åklagaren har alla rättigheter som den allmänna åklagaren har, inklusive de rättigheter som kan utövas under förfarandet och rätten att överklaga domstolens beslut.

Efter att ha uttömt alla tillgängliga rättsmedel under utredningen får brottsoffret i vissa fall agera **biträdande privat åklagare** och företräda sig själv i ärendet vid domstolen. Du får bland annat agera biträdande privat åklagare om brottsanmälan avvisades eller utredningen lades ned med motiveringen att den aktuella gärningen inte var ett brott eller om det finns några skäl att avstå från straffansvar (t.ex. tvång och hot om våld, misstag, nödvärn eller omedelbar fara). Om det i ett specifikt fall enligt lag är möjligt att agera biträdande privat åklagare informerar den åklagare som prövar invändningen specifikt brottsoffret om detta.

Om invändningen avslås på grund av att anmälan avvisats eller utredningen lagts ned har brottsoffret rätt att på åklagarens kontor granska alla handlingar som rör det brott han eller hon utsatts för. Ett brottsoffer som agerar biträdande privat åklagare får ansöka om att åtal ska väckas till åklagaren vid den förstainstansdomstol som ska pröva målet inom sextio dagar räknat från det att brottsoffrets invändning avslogs. Den biträdande privata åklagaren måste företrädas av ett juridiskt ombud (advokat). Domstolen avgör om ansökan om åtal kan godtas.

Kan jag göra ett uttalande under rättegången eller vittna? På vilka villkor?

Vittnet har rätt att yttra sig under det straffrättsliga förfarandet. Enligt lag är brottsoffret inte bara skyldigt utan har även rätt själv välja om han eller hon vill samarbeta vid bevisupptagningen. Vittnet får avge vittnesmål och får även lägga fram bevisning på annat sätt (t.ex. genom att inge skriftlig bevisning till myndigheten). Brottsoffret får göra framställningar och invändningar när som helst under förfarandet. Bland vittnena förhörs i regel brottsoffret först.

Efter åklagarens slutplädering får brottsoffret uttala sig och ange om han eller hon vill att den tilltalades skuld och straff ska fastställas. Den civilrättsliga parten får uttala sig i samband med det enskilda anspråk som framställts.

Vilken information ska jag få under rättegången?

Före rättegången får det vittne som har kallats att inställa sig kontakta ett av domstolens vittnesstöd för att få korrekt information. Domstolens vittnesstöd är en handläggare vid domstolen som ger vittnet information om hur det går till att vittna och underlättar avgivandet av vittnesmålet. Vittnesstöd omfattar inte information om ärendet och får inte påverka vittnet.

I straffrättsliga förfaranden har brottsoffret rätt att informeras om sina rättigheter och skyldigheter och om ärendet och, om inte annat föreskrivs i lag, att närvara vid de processuella handlingar som företas. Brottsoffret har även rätt att granska handlingarna om det brott som han eller hon har utsatts för och få kopior av dessa efter att utredningen har avslutats.

Brottsoffret måste informeras om åtalet och måste underrättas om alla beslut som rör honom eller henne samt om det slutgiltiga beslutet.

Har jag rätt att få tillgång till handlingarna i rättegången?

Efter avslutad utredning har brottsoffret rätt att när som helst granska handlingarna om det brott han eller hon har utsatts för och erhålla kopior på dessa.

Domstolen måste säkerställa rätten att granska handlingar på ett sådant sätt att man undviker att i onödan lämna ut personuppgifter. Framställningen av kopior får dock endast begränsas av respekt för den mänskliga värdigheten, skyddet av personliga rättigheter och rätten till vördnad.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/10/2018

3 - Mina rättigheter efter rättegången

Kan jag överklaga domen?

Brottsoffret kan överklaga domen om han eller hon även är en biträdande privat åklagare, en privat åklagare eller en civilrättslig part, eller om det i domen anges att den får överklagas. Den civilrättsliga parten kan överklaga den del i domen där det enskilda anspråket avgörs i sak. Om andra delar av domen rör brottsoffret får han eller hon även överklaga dessa delar.

Vilka är mina rättigheter efter domen?

Om en dom i första eller andra instans har överklagats har brottsoffret rätt att närvara vid rättegången och den offentliga förhandling som domstolen i andra eller tredje instans håller, att granska de handlingar som upprättats under förfarandet, att inge ansökningar och invändningar och att uttala sig inför domstolen efter den allmänna åklagarens slutplädning.

Har jag rätt till stöd eller skydd efter rättegången? Hur länge?

Brottsoffrets rätt till stöd faller inom ansvarsområdet för justitieministeriets biträdande statssekreteriatet för rättvisa och civilrättslagstiftning och justitieministeriets biträdande statssekreteriat för hantering av rättskipningsmetoder medan brottsoffrets rätt till skydd faller inom inrikesministeriets ansvarsområde.

Vilken information får jag om gärningsmannen döms?

Domstolen måste delge brottsoffret domen. Av domen går det att utläsa naturen, typen, omfattningen av och innehållet i det straff eller andra åtgärder som den tilltalade dömts till.

Vad får jag veta om gärningsmännen frigives (också vid förtida eller villkorlig frigivning) eller rymmer?

Brottsoffret, eller om brottsoffret har avlidit den person som utövar brottsoffrets rättigheter, har rätt att på begäran informeras om

- den tilltalade släpps ur eller rymmer från häktet,
- den person som dömts till ett fängelsestraff får villkorlig dom, frigives, rymmer eller släpps i förtid,
- den person som frihetsberövat frigives, rymmer eller släpps i förtid,
- den person som tillfälligt tvångsvårdas skrivs ut eller avviker,
- den person som tvångsvårdas skrivs ut, avviker utan lov eller beviljas permission,
- ungdomar som dömts till ungdomsvårdsskola frigives tillfälligt eller permanent, avviker från ungdomsvårdsskolan utan lov eller avbryter sin utbildning.

Kommer jag att bli delaktig i beslut om frigivning eller villkorlig frigivning? Kan jag göra ett uttalande eller överklaga?

Kriminalvårdsmyndigheten bestämmer när straffet har avtjänats och ombesörjer den intagnes frigivning. Om kriminalvårdsmyndigheten ansöker om villkorlig frigivning av den intagne håller ansvarig domare en förhandling som brottsoffret inte underrättas om och som han eller hon inte får delta i. Brottsoffret får inte uttala sig om och får inte överklaga domstolens beslut om villkorlig frigivning.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/10/2018

4 - Ersättning

Vilket förfarande finns för att yrka skadestånd från gärningsmannen (t.ex. rättegång, civilrättsligt krav)?

Brottsoffret får i första hand yrka skadestånd för skador som uppkommit till följd av det brott som gärningsmannen åtalats för genom att som civilrättslig part framställa anspråk inom ramen för det straffrättsliga förfarandet. Att framställa ett civilrättsligt anspråk (enskilt anspråk) inom ramen för ett straffrättsligt förfarande kallas för att biträda åtalet. Civilrättsliga anspråk kan även göras gällande med andra rättsliga medel. Att brottsoffret inte har väckt en civilrättslig talan hindrar inte anspråket från att kunna göras gällande. Enligt de villkor som anges i civilprocesslagen kan ett civilrättsligt anspråk även göras gällande av åklagaren, i stället för av brottsoffret.

Domstolen förpliktade gärningsmannen att betala skadestånd eller ersättning till mig. Hur kan jag vara säker på att gärningsmannen betalar?

Förfaranden för att driva in en fordran får inledas inom 30 dagar från det att de villkor som domstolen har uppställt är uppfyllda. Domstolen utfärdar ett verkställighetsbeslut grundat på den del av brottmålsdomen som avser det civilrättsliga anspråket.

Om gärningsmannen inte betalar, kan då staten betala ut ett förskott? På vilka villkor?

Staten kan inte betala ut ett förskott. Om du har utsatts för ett uppsåtligt brott och du till följd av brottet har fått fysiska skador eller hälsoskador kan du emellertid få brottsofferersättning från staten. Den statliga ersättningen betalas oberoende av det civilrättsliga anspråket. Om din förlust eller skada ersatts från andra källor (t.ex. av en domstol eller ett försäkringsbolag) inom tre år från den dag sakavgörandet om din ansökan om ersättning vann laga kraft måste du emellertid betala tillbaka den ersättning som du har fått från staten.

Har jag rätt att få ersättning från staten?

Du har rätt till statlig ersättning om du har utsatts för ett uppsåtligt våldsbrott som resulterat i allvarliga fysiska skador och hälsoskador.

Du kan även ha rätt till ersättning om du är nära anhörig till eller beroende av ett sådant brottsoffer eller om du har betalat det avlidna brottsoffrets begravning.

Endast brottsoffer som på grund av sin ekonomiska situation eller andra lagstadgade villkor är i behov av stöd är berättigade till statlig ersättning.

Du kan ansöka om ersättning från staten hos valfri brottsofferorganisation (regionalt förvaltningskontor). Vid prövningen av din ansökan undersöker myndigheten orsakssambandet mellan skadeståndsbeloppet och brottet.

Ansökningar om ersättning får vanligtvis inges senast tre månader efter den dag brottet begicks. Högsta ersättningsbeloppet 2017 är 1 599 105 ungerska forint (HUF).

Har jag rätt att få ersättning om gärningsmannen inte dömts?

Om din brottsanmälan avvisas, utredningen läggs ned eller åtal inte väcks på grund av någon av de lagstadgade grunderna för åtalsunderlåtelse (nämligen att gärningsmannen är minderårig, har svår intellektuell funktionsnedsättning, tvång eller hot, misstag, nödvärn, extrem nödvändighet eller en överordnads order) har du rätt till ersättning från staten.

Den statliga ersättningen betalas oberoende av det civilrättsliga anspråket. Om din förlust eller skada ersatts från andra källor (t.ex. av en domstol eller ett försäkringsbolag) inom tre år från den dag sakavgörandet om din ansökan om ersättning vann laga kraft måste du emellertid betala tillbaka den ersättning som du har fått från staten.

Om du gör dina civilrättsliga rättigheter gällande utanför det straffrättsliga förfarandet görs en åtskillnad mellan den straffrättsliga ansvarsskyldigheten och ersättningen. De två förfarandena kan med andra ord leda fram till domar med olika innehåll.

Har jag rätt till ersättning i förväg om jag väntar på beslut om min ansökan om ersättning?

Som brottsoffer kan du ha rätt till omedelbar ekonomiskt stöd för att åtgärda den krissituation som brottet snabbt har lett till. Du kan inge din ansökan till enheten för brottsofferstöd (vid ett regionalt förvaltningskontor). Villkoret för att få ersättning är att du anmäler brottet till polisen. Beslut om utbetalning av omedelbart ekonomiskt stöd fattas på grundval av rättvis principen, och pengarna kan betalas ut till brottsoffer utan behovsprövning. Under förfarandet måste det emellertid undersökas om brottsoffrets personliga situation till följd av brottet motiverar denna typ av ekonomiskt stöd. Omedelbart ekonomiskt stöd räknas inte som ersättning och är inte tänkt att kompensera eller lindra den skada som brottet orsakat. Stödet kan tillhandahållas för att täcka brottsoffrets kostnader för mat, boende, resor, kläder, läkarvård och begravning. Storleken på det omedelbara ekonomiska stödet fastställs utifrån brottsoffrets situation till följd av brottet och under hur lång tid brottsoffret är oförmöget att på egen hand lösa sina ekonomiska problem. År 2017 är maxbeloppet 106 607 ungerska forint (HUF).

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/10/2018

Vem ska jag kontakta för stöd och hjälp?

Om du har utsatts för ett brott kan du anmäla brottet på närmaste polisstation eller genom att slå något av nödnumren 107 eller 112.

Personal på statens verksamheter för brottsofferstöd och rättshjälp kan hjälpa dig på närmaste regionala förvaltningskontor. Personalen på stödlinjen för brottsoffer (*Áldozatsegíto Vona*) (+36-80-225-225) erbjuder gratis hjälp på ungerska dygnet runt.

Nationella kristelefonlinjen (*Országos Kríziskezelo és Információs Telefonszolgálat*, OKIT, <http://www.ncsszi.hu/national-institute-for-family-youth-and-population-policy>) erbjuder framför allt hjälp till personer som utsatts för våld i hemmet, våld mellan släktingar, barnmisshandel, prostitution och människohandel på telefonnummer +36-80-205-520.

Journummer för stöd till brottsoffer

- Polisen: **107**
- Allmänt nödnummer: **112**
- Vittnestelefon (*Telefontanú*): **+36-80-555-111** (som du kan ringa till för att anmäla brott anonymt)
- Stödlinjen för brottsoffer (*Áldozatsegíto Vonal*): **+36-80-225-225** (gratisnummer som du kan ringa till dygnet runt i Ungern)
- Nationella kristelefonlinjen (*Országos Kríziskezelo és Információs Telefonszolgálat*) **+36-80-205-520**
- Den icke-statliga kvinnoorganisationen NANE (*Nok a Nokért Együtt az Eroszak Ellen Egyesület*):
 - +36-80-505-101 (hjälpplinj för kvinnor och barn som utsatts för övergrepp; hit kan du ringa gratis, även från mobiltelefon, på måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 6–22)
 - +36-40-603-006 (för offer för sexuellt våld; hit kan du ringa på fredagar kl. 10–14 till lokal taxa)
- Organisationen Patent (*Patent Egyesület*): +36-70-25-25-254 (gratis juridisk rådgivning i viktiga juridiska och psykologiska frågor för kvinnor som lever i ett förhållande där övergrepp förekommer; hit kan du ringa på onsdagar kl. 16–18)

Är stöd till brottsoffer gratis?

Förfarandet för att få tillgång till brottsofferstöd är avgifts- och kostnadsfritt. Om du inte talar ungerska eller om du på grund av en kommunikationsrelaterad funktionsnedsättning behöver en teckentolk står staten för kostnaderna för översättning och tolkning.

Vilka typer av stöd kan jag få från statliga myndigheter eller staten?

Brottsofferstödet (Áldozatsegíto Szolgálat) kan

- informera dig om dina rättigheter, skyldigheter och möjligheter
- tillhandahålla information om sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och sjukförsäkringsförmåner,
- tillhandahålla omedelbart ekonomisk stöd (inom fem dagar räknat från det att brottet begicks),
- tillhandahålla emotionellt stöd (vid behov även psykologiskt stöd),
- tillhandahålla juridisk rådgivning och praktisk hjälp i enkla ärenden,
- bekräfta din status som brottsoffer,
- och utöver detta kan allvarligt skadade personer och anhöriga till brottsoffer som avlidit på grund av våldsbrott ansöka om ersättning från staten.

Nationella kristelefonlinjen (Országos Kríziskezelo és Információs Telefonszolgálat) kan

- tillhandahålla omedelbar hjälp till medborgare (främst kvinnor och barn) som befinner sig i en allvarlig krissituation på grund av övergrepp,
- efter konsultation ordna akut boende på skyddade boenden för behövande personer. De berörda personerna placeras på krishem där de kan bo i 30 dagar. I motiverade fall kan denna period förlängas med ytterligare 30 dagar. Boendet tillhandahålls kostnadsfritt. Som ett led i den vård som ges hjälper krishemmets specialister till att hitta en säker, långsiktig lösning på problemet. De har även kontakt med familjerådgivaren vid relevant tjänst för familjebidrag och barnomsorg.

Rättshjälpstjänsten (Jogi Segítségnyújtó Szolgálat)

- tillhandahåller juridisk rådgivning i relativt enkla ärenden,

- och om de lagstadgade villkoren är uppfyllda
1. tillhandahålls tjänster utanför domstolen (rådgivning, dokumentredigering) kostnadsfritt eller på fördelaktiga villkor,
 2. tillhandahålls representation genom ett målsägandebiträde under domstolsförfaranden och i förfarandet före brottmålsrättegången (när ärendet utreds av den utredande myndigheten eller åklagaren). Om representation genom ett målsägandebiträde tillåts tillhandahålls de faktiska rättsliga tjänsterna av advokater och advokatbyråer som har avtal med rättshjälps tjänsten.

Vilka typer av stöd kan jag få från icke-statliga organisationer?

Nedanstående icke-statliga organisationer kan framför allt hjälpa dig med följande:

Välgörenhetsorganisationen Vita ringen (*Fehér Gyuru Közhasznú Egyesület*)

- personlig omsorg efter brottet,
- gratis rättshjälp,
- gratis medling,
- gratis psykologiskt stöd,
- ekonomiskt stöd till behövande personer (endast om brottet anmäls till polisen),
- hjälp i andra myndighetsförfaranden,
- förmedling av stöd från andra organisationer och institutioner.

Den icke-statliga kvinnorrättsorganisationen NANE (*Nok a Nokért Együtt az Eroszak Ellen Egyesület*):

- tillhandahållande av information,
- omedelbar praktisk hjälp till personer i kris (t.ex. placering i härbärgen för kvinnor, underrättande av myndigheter, råd om tänkbara åtgärder och möjligheter),
- gruppsessioner,
- rättshjälp (vid behov via juridisk rådgivning).

Ambulansstjänsten ESZTER (*ESZTER Alapítvány és Ambulancia*):

- psykologiskt stöd,
- rättshjälp.

Organisationen Patent (*Patent Egyesület*):

- information och rådgivning
- bakgrundskonsultation med en psykolog eller socialarbetare,
- rättshjälp till kvinnor som utsatts för övergrepp, könsbaserat våld och diskriminering.

Stiftelsen Anonyma vägar (*Névtelen Utak Alapítvány*):

- skyddat boende,
- rehabilitering,
- reintegrering.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/10/2018